

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 595/2023
27.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из села ..., Општина ..., ГГ и ДД, обојица из села ..., Општина ..., чији је заједнички пуномоћник Миодраг Јанковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Координациона управа за АП КиМ, ПУ Приштина, чији је законски заступник Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4736/21 од 14.09.2022. године, у седници одржаној 27.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужилаца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4736/21 од 14.09.2022. године, као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4736/21 од 14.09.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђено решење садржано у ставу првом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 108/21 од 09.06.2021. године, којим је одбијен приговор тужене да решавање спора у овој правној ствари не спада у судску надлежност. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 108/21 од 09.06.2021. године, у ставу другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом, осмом, деветом, десетом и једанаестом изреке, тако што су одбијени као неосновани тужбени захтеви тужилаца којим су тражили да се обавезе тужена да тужиоцима на име неисплаћене зараде исплати и то: тужиоцу АА за период од 01.06.2013. године до 31.03.2017. године укупан износ од 1.882.525,56 динара, на име неисплаћеног другог давања бонуса за период од 01.06.2013. године до 30.09.2014. године укупан износ од 160.000,00 динара, тужиоцу ББ за период од 01.06.2013. године до 31.03.2017. године укупан износ од 1.855.524,02 динара, на име неисплаћеног другог давања „бонуса“ за период од 02.06.2013. године до 30.09.2014. године укупан износ од 160.000,00 динара, тужиоцу ВВ за период од 01.06.2013. године до 31.03.2017. године укупан износ од 2.011.587,86 динара, на име неисплаћеног другог давања „бонуса“ за период од 01.06.2013. године до 30.09.2014.

године укупан износ од 160.000,00 динара, тужиоцу ГГ за период 01.06.2013. године до 31.03.2017. године укупан износ од 1.792.923,11 динара, на име неисплаћеног другог давања бонуса „бонуса за период 01.06.2013. године до 30.09.2014. године укупан износ од 160.000,00 динара“, тужиоцу ДД за период 01.06.2013. године до 31.03.2017. године укупан износ од 1.955.415,19 динара, на име неисплаћеног другог давања бонуса за период од 01.06.2013. године до 30.09.2014. године укупан износ од 160.000,00 динара, све у износима појединачно опредељеним са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу дванаестом изреке првостепене пресуде, тако што су обавезани тужиоци да туженој накнаде трошкове поступка у износу од 22.500,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужиоци да туженој накнаде трошкове другостепеног поступка у износу од 33.000,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11...10/23) и утврдио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су поднели тужбу против тужене наводећи да су дана 01.04.2009. године засновали радни однос код органа тужене, а пре тога су обављали послове у Косовској полицији служби (КПС), органу тзв. Привремених косовских институција. Након самопроглашења независности Косова 2007. године, тужиоци су напустили рад у овој институцији – органу. Од њих је затражено да се врате на посао и да наставе са радом у КПС и то преко старешина ПУ Приштина. Крајем 2008. и почетком 2009. године одлуком Владе Републике Србије одлучено је да припадници КПС који испуњавају услов за заснивање радног односа у МУП-у РС, а који су поступили по препорукама и директивама Владе РС код тужене заснују радни однос на неодређено време и да обављају послове и задатке са приоритетним задатком на заштити и безбедности преосталог српског и неалбанског становништва, као и друге задатке. Решења о заснивању радног односа након потписивања нису дата тужиоцима, прослеђивана су Управи за људске ресурсе у Београду, формирани су персонални досијеи за тужиоце а о свом раду тужиоци су усмено извештавали надлежног радника ПУ Приштина, задуженог за рад и праћење рада за подручје Липљана и Грачанице, о њиховом раду вођена је евиденција, као и о распореду дежурства радног времена, коришћења боловања, годишњег одмора. Тужиоцима је исплаћена зарада али без увећаног коефицијента од 4,5% по основу тзв. „косовског додатка“ у складу са закључком Владе РС о остваривању права на накнаду плате, односно зараде као и привремену накнаду запослених са подручја АП КиМ као радно ангажованим припадницима ПУ Приштина закључно са 31.05.2013. године, када је обустављена исплата зараде и осталих примања без икаквог правног акта тужене, а тужиоци су наставили да обављају послове и задатке полицајаца у КПС. Од јануара 2014. године, тужиоци нису имали здравствене књижице нити им је признато право на

пензију као осталим запосленима у МУП- у који имају пребивалиште на АП КиМ, те сматрају да су од стране тужене дискриминисани и стављени у неравноправан положај у ком смислу су и предложили усвајање тужбеног захтева опредељеног у складу са налазом и мишљењем судског вештака и да се обавезе тужена да им исплати зараду и бонусе.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је утврдио да су тужиоци у утуженом временском периоду били у радном односу код тужене, да је тужена противправно онемогућавала тужиоце као запослене да остварују зараду, да није донела одлуку којом би регулисала радно правни статус тужилаца и тиме им омогућила право на правни лек применом правила из одредбе члана 210. ст. 4. и 5. Закона о полицији, да је на тај начин послодавац створио противправно стање које је имало за последицу да су тужиоци у утуженом периоду били онемогућени да остваре зараду коју би према редовном току ствари остварили, у ком смислу је првостепени суд обавезао тужену да тужиоцима накнади штету по основу изгубљених зарада и неисплаћених износа од по 10.000,00 динара за сваки месец у току утуженог периода који износи представљају накнаду коју су као облик стимулације добијали запослени код тужене, коју би тужиоци према редовном току ствари остварили.

Другостепени суд није прихватио правно становиште првостепеног суда. Ради правилног утврђења чињеничног стања, другостепени суд је одржао расправу на основу овлашћења из члана 383. став 3. ЗПП. Како је предмет тужбеног захтева исплата плате и других новчаних примања из радног односа, према оцени другостепеног суда за правилну примену материјалног права одлучна чињеница је да ли су тужиоци били у радном односу код тужене у утуженом периоду. Према закључку другостепеног суда, осим што тужиоци нису доказали да су у радном односу код тужене, тужени у овом периоду нису доказали да су обављали фактички рад односно да су радили код тужене за који рад би имали право на исплату плате као и бонуса који потражују, а тужиоци истичу да су радили код КПС да примају плату али без икаквих доприноса по том основу и то из буџета Привремених косовских институција и да тај рад обављају у униформи, с тим што сматрају да се не ради о радном односу, што није од утицаја на основаност тужбеног захтева. Тужиоци у утуженом периоду нису радили код тужене као послодавца у својству запослених пуно радно време, јер су радили као припадници косовске полицијске службе, као послодавца, са пуним радним временом те неосновано траже исплату на име изгубљене плате као и бонуса од тужене, да нема одговорности тужене за накнаду штете тужиоцима.

По налажењу Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право када је одбио као неоснован тужбени захтев тужилаца на име неисплаћених зараде и бонуса за утужени период. Наиме, тужиоци током поступка нису оспорили да су са 31.12.2013. године одјављени са социјалног осигурања, наводећи у тужби да од јануара 2014. године тужиоцима и члановима њихових ужих породица нису оверене здравствене књижице, а претходно им од јуна месеца 2013. године није исплаћена плата и накнада у новчаном износу од 10.000,00 динара коју означавају као бонус, те стога су тужиоци након одјаве са осигурања и престанка исплате плате и других новчаних примања имали сазнања о повреди њихових права као запослених. У таквој ситуацији, на основу одредбе члана 140. Закона о државним службеницима, могли су да траже заштиту повређеног права, с обзиром да о правима и дужностима државних службеника одлучује руководилац решењем. У супротном нема основа за закључак да су и након одјаве са осигурања и престанка исплате плате и даље

у радном односу код тужене. Ово утолико пре што тужиоци не споре да су у утуженом периоду ангажовани у КПС, али сматрају да због чињенице да КПС није орган РС да то не представља радни однос да би се могло говорити о двоструком радном односу. Ови наводи тужилаца нису од утицаја с обзиром да тужиоци нису водили поступак за утврђење да им је радни однос код тужене незаконито престао на који начин би регулисали свој радно правни статус, а основаност тужбеног захтева заснивају на чињеници да тужена није одлучила о њиховом радно правном статусу јер није донето решење о престанку радног односа, нити је против тужилаца вођен дисциплински поступак који би резултирао престанком радног односа.

Радни однос не може да се заснује код послодавца, ван случаја прописаних одредбом члана 41. Закона о раду, те с обзиром на општу забрану заснивања радног односа код два послодавца код чињенице да су тужиоци у периоду за који потражују изгубљену плату били у радном односу код другог послодавца, Косовској полицијској служби, са пуним радним временом и остваривали право на исплату плате по том основу, па тужиоци неосновано потражују наведену накнаду штете, с позивом на недonoшење одлуке о радно правном статусу, односно решење о евентуалном престанку радног односа из већ наведених разлога. Осим тога, тужиоци нису доказали да су обављали фактички рад, односно да су радили код тужене за који рад би имали право на исплату плате као и бонуса који потражују, а тужиоци истичу да раде код КПС да примају плату и то из буџета Привремених косовских институција.

Неосновани су наводи ревизије тужилаца да им припада зарада као и бонуси за утужени период имајући у виду чињеницу да тужиоци у утуженом периоду нису радили код тужене као послодавца у својству запослених.

Из изнетих разлога ревизија није основана у побијању правноснажне пресуде којом је тужбени захтев тужилаца одбијен као неоснован.

О трошковима поступка је одлучено у складу са одредбом члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП.

Тужиоцима не припада накнада трошкова ревизијског поступка, с обзиром да је ревизија одбијена као неоснована.

Из изнетих разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. и члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**